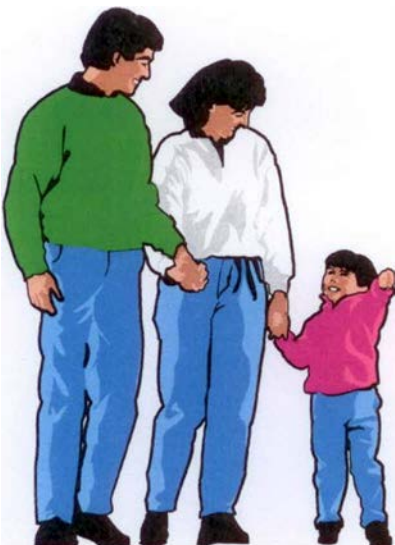

TERVOLAN KUNTA

**LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN
KOULUTUS-, VALISTUS- JA
TIEDOTUSSUUNNITELMA
VUOSILLE 2014 - 2018**

**Maaliskuu 2014
Tervolan kunta
Liikenneturva
ELY-keskus
Poliisi**

TERVOLAN KUNTA

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN KOULUTUS-, VALISTUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA

- * Alle kouluikäiset/neuvolat
- * Alle kouluikäiset/päiväkodit
- * Kouluikäiset
- * Nuoret
- * Aikuiset
- * Iäkkäät

SISÄLLYS

1 JOHDANTO JA SUUNNITELMAN TAVOITTEET	4
2 LIIKENNEYMPÄRISTÖ TERVOLASSA	4
3 LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA.....	5
3.1 Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet	5
3.2 Maantielikenteen henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet.....	5
3.3 Onnettomuuksien aiheuttajat	6
3.4 Onnettomuuolosuhteet.....	7
4 LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN YLEISET TAVOITTEET	9
4.1 Kuntien vastuu liikenneturvallisuuustyöstä.....	9
5 TAVOITTEET TERVOLASSA	11
6 TOIMINTASUUNNITELMA: ALLE KOULUIKÄISET/Neuvolat.....	12
6.1 Tavoitteet	12
6.2 Toiminta	12
6.3 Neuvonta ja opastus.....	12
7 TOIMINTASUUNNITELMA: ALLEKOULUIKÄISET/Päiväkodit	13
7.1 Tavoitteet	13
7.2 Toiminta	13
7.3 Neuvonta ja opastus.....	13
8 TOIMINTASUUNNITELMA: KOULUIKÄISET	14
8.1 Tavoitteet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
8.2 Toiminta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
8.3 Neuvonta ja opastus.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
9 TOIMINTASUUNNITELMA: NUORET	16
9.1 Tavoitteet	16
9.2 Toiminta	16
9.3 Neuvonta ja opastus.....	16
10 TOIMINTASUUNNITELMA: AIKUISET	18
10.1 Tavoitteet	18
10.2 Toiminta	18
10.3 Neuvonta ja opastus.....	18
11 TOIMINTASUUNNITELMA: IÄKKÄÄT	19
11.1 Tavoitteet	19
11.2 Toiminta	19
11.3 Neuvonta ja opastus.....	19
12 SEURANTA.....	20

1 JOHDANTO JA SUUNNITELMAN TAVOITTEET

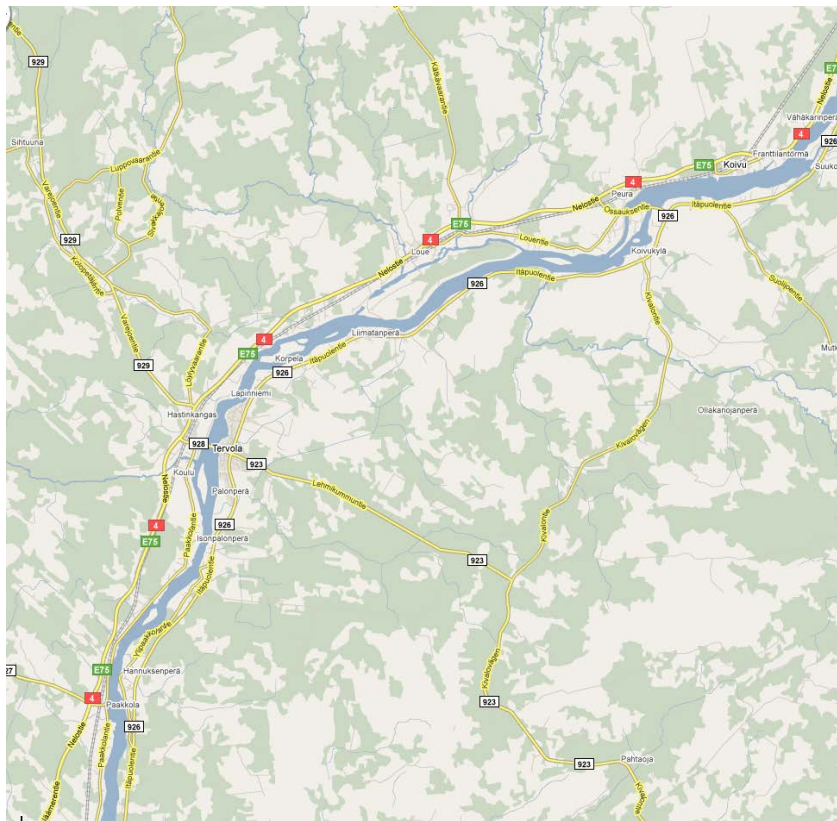
Liikenneturvallisuuden koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman (KVT) tarkoituksena on luoda perusta suunnitelmalliselle ja jatkuvalla liikennekasvatustyölle, jolla vaikutetaan ihmisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen. Tämän suunnitelman tarkoituksena on päivittää vuonna 2009 laadittu liikennekasvatussuunnitelma. Suunnitelman päivittämisellä varmistetaan työn jatkuvuus ja se, että liikennekasvatustyö tavoittaa mahdollisimman suuren joukon kuntalaisia.

Suunnitelma antaa liikenneturvallisuustyölle yhteiset tavoitteet ja saa kunkin hallinnonalan toimimaan omalta osaltaan tavoitteiden mukaisesti. Suunnitelmas-
sa tulee esille konkreettiset toimet, jotka pyritään toteuttamaan lähitulevaisuudessa. Näiden toimenpiteiden avulla pyritään jatkossakin tehostamaan Tervolan alueen liikenneturvallisuutta erityisesti liikennekasvatuksen näkökulmasta. Suunnitelman toteuttamisen helpottamiseksi kaikille osa-alueille tulee nimetä vastuuhenkilöt, jotka omilla tahoillaan huolehtivat jatkuvasta suunnitelman toteuttamisesta.

2 LIIKENNEYMPÄRISTÖ TERVOLASSA

Suunnitelma kattaa koko Tervolan kunnan alueen. Pohjois-etelä suunnassa Tervolan läpi kulkee kaksi vilkasliikenteistä tietä, Vt-4 ja Itäpuolentie. Lisäksi Tervolan halki kulkee rautatie niin ikään Kemistä Rovaniemelle.

Huomattavaa on hirvieläinten runsas määrä alueella ja se, että alueella kulkee runsaasti raskasta tavari liikennettä. Tervolan kunnan etelärajalta pohjoiseen mentäessä alkaa poronhoitoalue. Kauttakulkuliikenteen varrella kirkonkylän lisäksi merkittäviä kyliä on Loue, Koivu ja Mattinen.

3 LIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

3.1 Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet

Tervolassa sattui Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2013 neljä henkilövahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta, joissa loukkaantui yhteensä kuusi henkilöä. Liikennekuolemia sattui vuonna 2012 kaksi. Edellisenä vuonna 2011 samoin kuin vuonna 2010 henkilövahinko-onnettomuuksien määrä oli viisi.

Liikenteessä loukkaantumisriski on Tervolassa ollut suuri erityisesti henkilöauton kuljettajilla ja matkustajilla. Tähän on pääosin syynä kunnan läpi kulkeva valtatie 4, joka on ollut Tervolan kohdalla erittäin onnettomuusaltis.

Kaiken kaikkiaan poliisin tietoon tuli Tervolassa vuonna 2012 13 ja vuonna 2011 17 liikenneonnettomuutta. Luku on erittäin pieni ja se kertoo myös siitä, että henkilövahinkoon johtamattomia peltikolareita ei ilmoiteta poliisille, eivätkä ihan kaikki loukkaantumisetkaan tule poliisin ja sitä kautta Tilastokeskuksen tietoon. Erityisesti ns. peltikolareista ei useinkaan tehdä ilmoitusta poliisille, vaan ne sovitaan asianomistajien ja vakuutusyhtiöiden kesken. Myös lievimmät henkilövahingot eivät välttämättä tule poliisin tietoon.

Vertailun vuoksi voidaan todeta, että vakuutusyhtiöille ilmoitettiin vuonna 2012 Tervolassa 54 liikennevahinkoa, joissa 23 oli henkilövahingosta korvauksen saaneita henkilöitä.

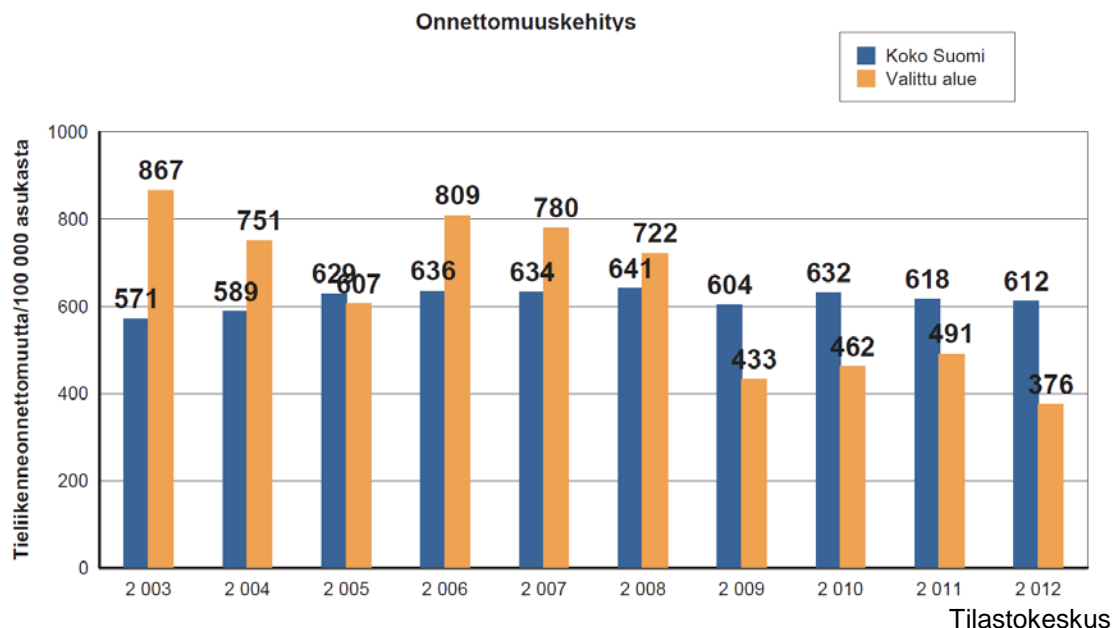
Liikennevakuutuskeskuksen mukaan Tervolassa sattui vuonna 2012 16,2 liikennevahinkoa 1000 asukasta kohden. Näin mitattuna se sijoittuu Lapin kuntien joukossa sekä koko maassa keskiarvon paremmalle puolelle. Onnettomuuksissa kuoli tai loukkaantui 6,9 henkilöä / 1000 asukasta, mikä puolestaan on valtakunnallisen keskiarvon heikommalla puolella.

3.2 Maantieliikenteen henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet

Lähes kaikki henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista ovat sattuneet maanteillä. Vuosina 2008–2012 Tervolan maantieverkolla sattui yhteensä 26 henkilövahinko-onnettomuutta, joissa loukkaantui keskimäärin kuusi henkilöä vuodessa. Vuosittaiset vaihtelut ovat kuitenkin suuria. Maantieliikenne on lisäksi vaatinut yhdestä kahteen kuolonuhriakin lähes joka vuosi. Yli puolet (57%) henkilövahinko-onnettomuuksista on sattunut valtatiellä 4.

Liikenneonnettomuuksien määrä on vähentynyt viime vuosina merkittävästi. Vuoteen 2008 saakka Tervolassa sattui enemmän onnettomuuksia, kuin koko maassa keskimäärin mutta vuoden 2009 jälkeen onnettomuusmäärä on selkeästi valtakunnallista tasoa alhaisempi.

Kuva 1. Tieliikenneonnettomuudet vuosina 2003 – 2012 suhteessa valtakunnallisiin onnettomuusmääriin

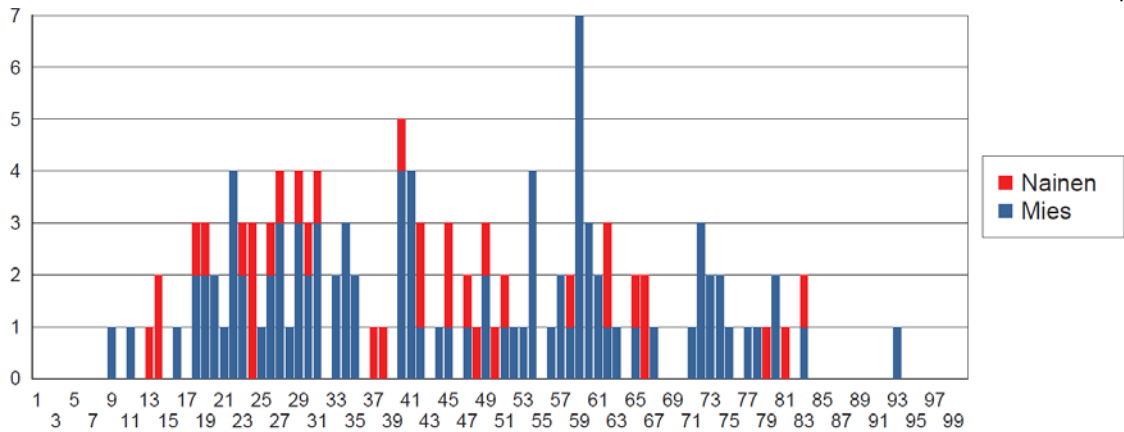
3.3 Onnettomuuksien aiheuttajat

Liikennevakuutuskeskuksen tilastojen mukaan eniten onnettomuuksia aiheuttavat 18 - 32 ja 54 - 63-vuotiaat. Nämä kaksi ikäluokkaa aiheuttavat 51% kaikista Tervolassa sattuneista liikenneonnettomuuksista. Sukupuolen mukaan tarkasteltuna voidaan todeta, että miehet aiheuttavat Tervolassa 72% kaikista liikennevahingoista.

Henkilövahingoissa (kuolleet ja loukkaantuneet) mitkään ikäluokat eivät tule yhtä korostetusti esiin. Miehet ovat yliedustettuina myös henkilövahinkojen aiheuttajina.

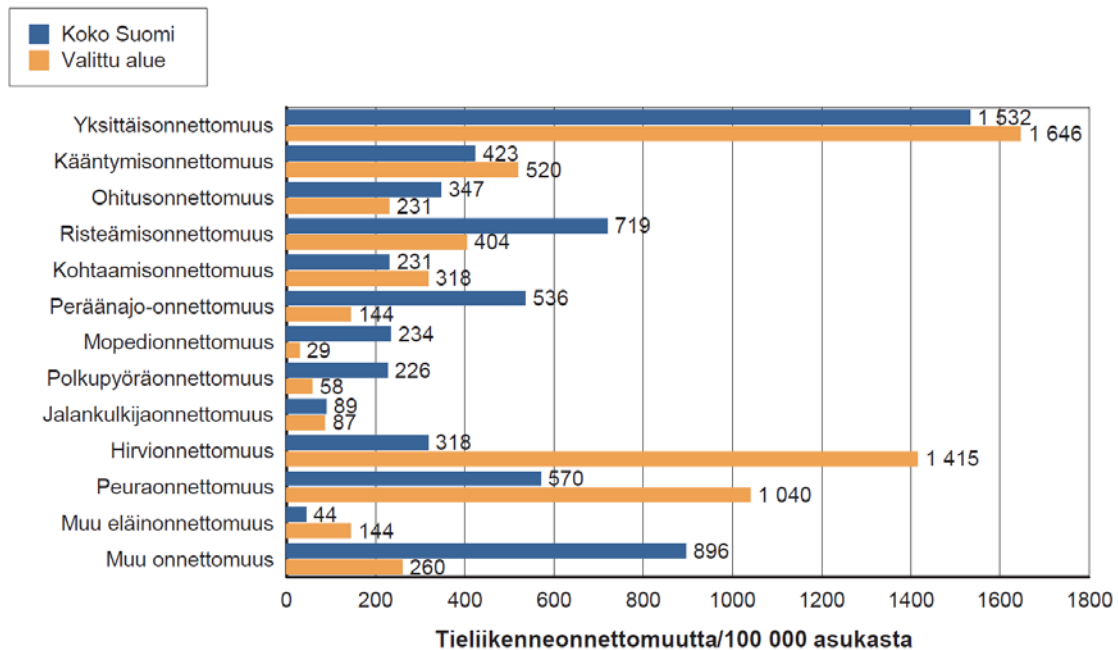
Väkilukuun suhteutettuna nuoret ikäluokat, jotka ovat pieniä Tervolassa, eivät nouse esiin merkittävästi liikennevahinkojen aiheuttajana. Tosin vahinkojen määrät ovat myös erittäin vähäisiä. Tervolan väestö on suhteellisen iäkästä, mutta onneksi iäkkäät näyttävät aiheuttavan liikennevahinkoja vähän, vaikka heitä paljon Tervolassa onkin. Liikennevahinkoja aiheuttavat eniten myös väkilukuun suhteutettuina selvästi eniten 20 - 40 -vuotiaat eli aktiivisimmin liikkuva työssäkäyvä väestön osa.

Kuva 2. Onnettomuuksien aiheuttajat iän ja sukupuolen mukaan

Liikennevakuutuskeskus

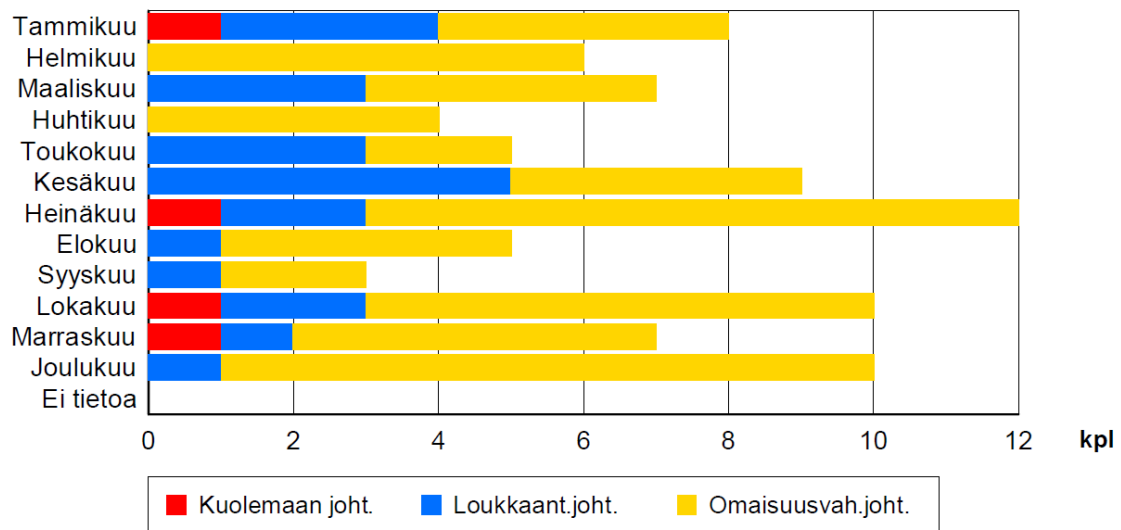
Onnettomuudet onnettomuusluokittain

Liikenneonnettomuuksissa korostuvat eläin- ja yksittäisonnettomuudet. Sen sijaan polkupyöri-, mopo-, jalankulkija- ja peräänajo-onnettomuuksia sattuu vähemmän kuin koko maassa kesimäärin.

3.4 Onnettomuusolosuhteet

Liikenneonnettomuuksia sattuu eniten kesäkuukausina iltapäivällä, vähiten onnettomuuksia puolestaan sattuu keväällä huhti-toukokuussa. Onnettomuuksia sattuu eniten hyvässä kelissä paljaalla tiellä ja kirkkaalla tai pilvipoutaisella säällä. Viikonpäivistä maanantaisin sattuu eniten liikenneonnettomuuksia ja sunnuntaisin vähiten.

4 LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN YLEISET TAVOITTEET

Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla laaditussa valtakunnallisessa liikenneturvallisuussuunnitelmassa **Tavoitteet todeksi** vuosille 2011 - 2014 on esitetty toimenpiteitä, joilla pyritään liikenneturvallisuuden jatkuvaan parantamiseen (suunnitelma on saatavissa mm. ministeriön kotisivulta www.mintc.fi). Suunnitelmassa on esitetty pitkän ajan liikenneturvallisuusvisio:

Jatkuva liikenneturvallisuuden parantuminen siten, että liikennekuolemien määrä puolitetaan ja loukkaantumisten määrää vähennetään neljänneksellä vuoteen 2020 mennessä.

Suunnitelman mukaisen liikenneturvallisuustavoitteen saavuttamiseksi koko maassa toteutetaan seuraavia toimenpiteitä: yhteistyön tehostaminen, kohtamisonnettomuuksien vähentäminen pääteillä, jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden onnettomuuksien vähentäminen asutuskeskuksissa, nopeuksien hallinta, päihdeonnettomuuksien vähentäminen, ammattiliikenteen onnettomuuksien vähentäminen, kuljettajaopetuksen ja ajokorttiseuraamusten tehostaminen.

Vuonna 2011 laaditussa **Lapin liikenneturvallisuussuunnitelmassa** on esitetty oma liikenneturvallisuustavoite, jonka mukaan:

Liikennekuolemien määrävuoonna 2020 on alle 5 ja loukkaantuneiden määrä alle 200 loukkaantunutta.

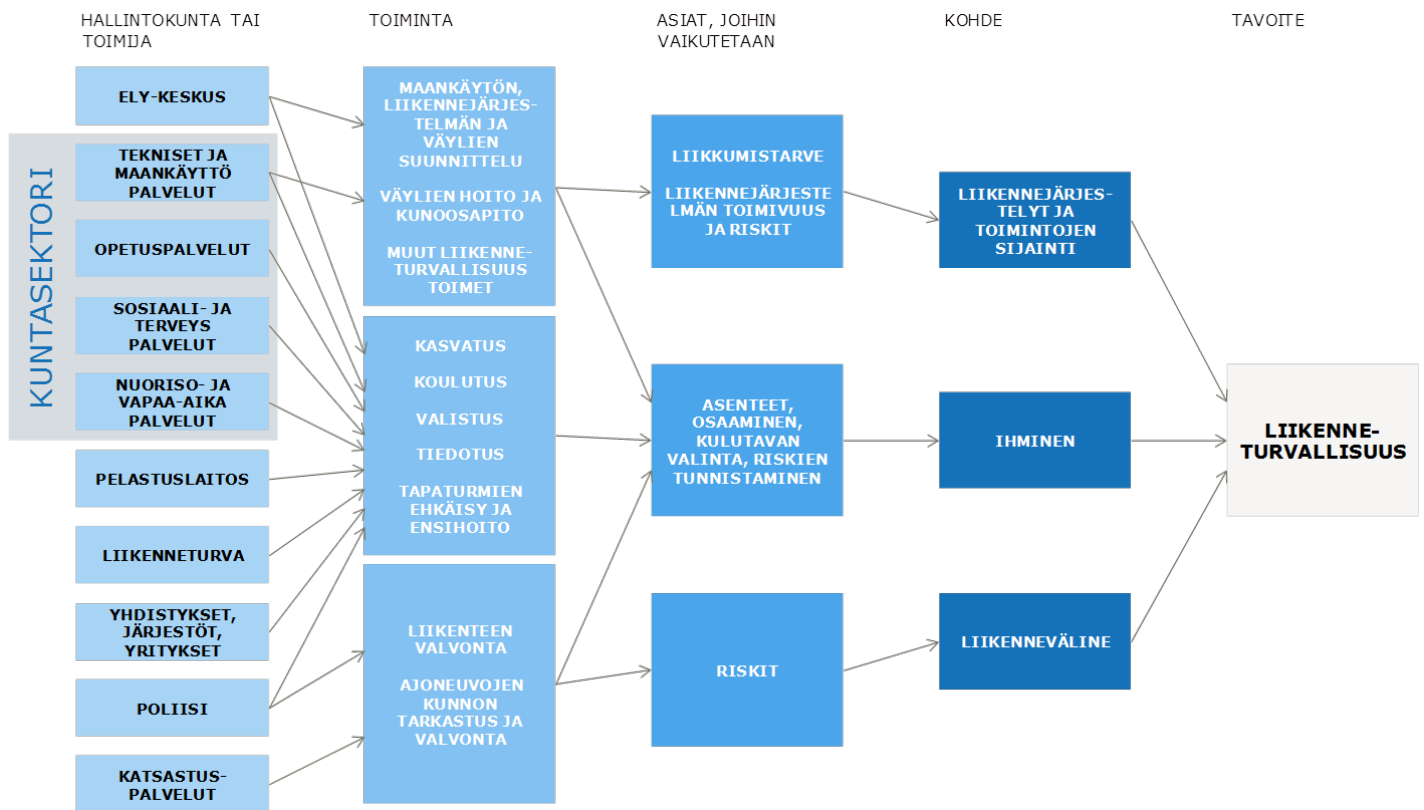
Toiminta-ajatuksena liikenneturvallisuuden edistämiseksi on yhteistyö. Visio voi toteutua vain siten, että kaikki yhdessä sitoutuvat asetettuihin tavoitteisiin. Tämä koskee yksittäisten tienkäyttäjien lisäksi viranomaisia, järjestöjä ja poliittisia päätöksentekijöitä.

4.1 Kuntien vastuu liikenneturvallisuustyöstä

Liikenneturvallisuustyö on eri toimijatahojen yhteistyötä. Virkatyönä liikenneturvallisuuteen vaikuttavista tahoista valtaosa on kuntien toimijoita. Tähän työhön ohjaavat paitsi huoli kuntalaisten turvallisuudesta, niin myös liikenneonnettomuuksien aiheuttamat inhimilliset ja rahalliset menetykset. Kuntien työhön ohjaavat myös eri julkaisut ja aluehallinnon tahot:

- *Vastuu liikenneturvallisuudesta ja sen paranemisesta kuuluu tienkäyttäjien lisäksi liikkumisen reunaehtoja luovien virkamiesten ja päättäjien vastuulle (Kuntaliitto)*
- *Vastuu liikenneturvallisuustyöstä on jaettava hallinnossa alaspäin kunnille ja lääneille (Tieliikenteen turvallisuus 2006 - 2010)*
- *(Kunnissa) Määritellään, kuka tai minkälainen organisaatio hoitaa liikenneturvallisuustyötä (Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön)*

Käytännössä kaikki kuntien hallintokunnat voivat omalla työllään parantaa liikenneturvallisuutta:

5 TAVOITTEET TERVOLASSA

Tervolan liikenneturvallisuusvisio:

Tervolassa ei tapahdu vakavia henkilövahinkoihin johtavia liikenneonnettomuuksia. Kunnan alueen liikenneympäristön turvallisuutta kehitetään edelleen turvallisuusnäkökohdat huomioiden.

Liikenneturvallisuuteen voidaan vaikuttaa parantamalla ainakin seuraavia turvallisuuden kannalta tärkeitä osa-alueita:

- asenteiden kehittäminen myönteiseksi
- liikenneympäristön parantaminen entistä turvallisemmaksi
- tietojen ja taitojen lisääminen
- valvonnan tehostaminen

Edellä olevat tavoitteet ja visio huomioon ottaen lähivuosien aikana liikenneturvallisuustyössä Tervolassa keskitytään erityisesti:

- ikäihmisten turvalliseen liikkumiseen
- nuorten ja nuorten vanhempien asenteisiin, erityisesti mopoiluun
- maastoliikenteeseen
- alle kouluikäisten turvallisuuteen

6 TOIMINTASUUNNITELMA: ALLE KOULUIKÄISET/Neuvolat

Lasten vanhempien vastuu lapsen kuljettamisessa.

6.1 Tavoitteet

- Tavoitteena lapsi turvallisesti liikenteessä

6.2 Toiminta

- Henkilökunnan ja vanhempien kouluttaminen ja kannustaminen esimerkilliseen liikennekäyttäytymiseen
- Käytössä olevan valistusmateriaalin ajantasaistaminen
- Turvallisten toimintamallien ja -periaatteiden tekeminen yhteistyössä eri tahojen kanssa ja niiden toteuttamisesta huolehtiminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa
- Ongelmien ja vaarapaikkojen selvittäminen ja niistä tiedottaminen tekniseen toimeen

6.3 Neuvonta ja opastus

- Vanhemmat
- Terveystyöntekijät

Kohderyhmän koulutuksessa ja valistuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

ALLE KOULUIKÄISET /Neuvolat

- Turvallinen liikkuminen raskauden aikana
- Onnettomuuksiin liittyvä valistus
- Lapsen paikka autossa / turvallinen matkustaminen autossa
- Lapsen kuljettaminen polkupyörällä, pulkalla
- Henkilökohtaiset turvavälineet, kuten esim. pyöräilykypärät, heijastimet

7 TOIMINTASUUNNITELMA: ALLEKOULUIKÄISET/Päiväkodit

Lasten vanhempien ja muiden aikuisten esimerkkiroolin muistaminen omassa joka-päiväisessä liikennekäyttäytymisessä.

Lasten liikennekäyttäytymistä harjoitellaan käytännön tilanteissa kodin ja hoitopaikan ympäristössä.

7.1 Tavoitteet

- Tavoitteena lapsi turvallisesti liikenteessä

7.2 Toiminta

- Henkilökunnan ja vanhempien kouluttaminen ja kannustaminen esimerkilliseen liikennekäyttäytymiseen ja sen opettamiseen
- Käytössä olevan valistusmateriaalin ajantasaistaminen
- Turvallisten toimintamallien ja -periaatteiden tekeminen yhteistyössä eri tahojen kanssa ja niiden toteuttamisesta huolehtiminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa
- Ongelmien ja vaarapaikkojen selvittäminen ja niistä tiedottaminen tekniseen toimeen

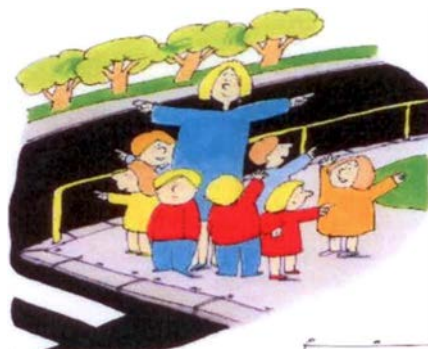
7.3 Neuvonta ja opastus

- Vanhemmat
- Päiväkodin henkilökunta ja perhepäivähoitajat
- Aikuisen esimerkki

Kohderyhmän koulutuksessa ja valistuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

ALLE KOULUIKÄISET /Päiväkoti

- Lapsen henkilökohtaiset turvavälineet
- Yleinen liikennekäyttäytyminen jalankulkijana, pyöräily valvotusti
- Leikki- ja liikenneympäristön erottaminen
- Liikenteen perussäännöt

8 TOIMINTASUUNNITELMA: KOULUIKÄISET

Liikennekasvatus sisältyy Tervolan kunnan esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin. Esiopetuksen opetussuunnitelmassa liikennekasvatusta toteutetaan osana useampaa kasvatus- ja oppimistavoitetta. Perusopetuksen opetussuunnitelmassa liikennekasvatus sisältyy turvallisuus ja liikenne aihekokonaisuuteen.

Liikennekasvatuksen päämääränä on auttaa oppilasta ymmärtämään turvallisuuden ylläpitämistä ja edistämistä sekä opastaa vastuulliseen käyttäytymiseen liikenteessä.

Tavoitteena on, että oppilas oppii

- ymmärtämään turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja edistää niitä omalla toiminnallaan
- tunnistamaan ja välttämään vaaratilanteita
- vastuulliseen käyttäytymiseen liikenteessä
- vaikuttamaan liikenneympäristönsä turvallisuuteen

Liikennekasvatuksen tehtävänä on varmistaa oppilaan perusvalmiudet, joilla hän selviää jokapäiväisessä liikenteessä. Oppilaan tulee kasvaa itseään, liikennettä ja liikenneympäristöä arvioimaan kykeneväksi, aktiiviseksi ja itsenäiseksi tienkäyttäjäksi, joka kantaa sosiaalisen vastuun yhteispeleistä muun liikenteen kanssa.

Alkuopetuksen tehtävänä on opettaa oppilaalle jalankulkijan oikeat liikkumistavat ja koulumatkan turvallinen hahmottaminen. Tämän jälkeen painopiste siirtyy turvallisen polkupyöräilyn taitojen ja tietojen opettamiseen sekä vähitellen moottoriliikenteen näkökulmaan. Liikennekasvatus konkretisoidaan havainnollisen ja monipuolisen toiminnan avulla ja yhteistyössä eri sidosryhmien ja toimijoiden kanssa.

8.1 Tavoitteet

- Yleisen ja erityisesti koulumatkoihin liittyvän liikenneturvallisuuden ja turvalaitteiden käytön lisääminen
- Liikenneturvallisuusasenteisiin ja -käyttäytymiseen vaikuttaminen

8.2 Toiminta

- Liikennekasvatus integroidaan laajasti eri oppiaineisiin (esim. kartat, keskustelut, eettiset kysymykset, päihheet, asut, kulkuvälineet, nopeus, äänet, symboliikka yms.)
- Liikenneturvallisuusaiheisen koulutuksen mahdollistaminen tarvittaessa opetushenkilöstölle
- Käytössä olevan oppimateriaalin monipuolisuudesta ja ajantasaisuudesta huolehtiminen
- Koulumatkojen vaaranpaikkojen selvittäminen, niistä tiedottaminen ja korjaus ehdotusten tekeminen
- Turvallisten toimintamallien ja -periaatteiden tekeminen yhteistyössä eri tahojen kanssa ja niiden toteuttamisesta huolehtiminen yhdessä kotien kanssa

8.3 Neuvonta ja opastus

- Huoltajat ja kaikki aikuiset
- Opettajat ja muu koulun henkilökunta
- Koululaisautonkuljettajat
- Koululainen itse ja toverit

Jokainen koulu sisällyttää opetukseensa liikenneturvallisuuteen liittyvän aihekokonaisuuden, jonka opetuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

Esiopetus

- Turvallinen liikkuminen kodin ja koulun ympäristössä
- Turvallisen koulutien/ koulukuljetuksen oppiminen
- Turvavälineet (heijastin, pyöräilykypäri, pyörän valot jne.)
- Liikenteen vaarat

1. -2. luokat

- Turvallisen koulutien/koulukuljetuksen oppiminen
- Jalankulkijana liikenteessä
- Polkupyöräilijänä liikenteessä
- Turvavälineet (heijastin, pyöräilykypäri, pyörän valot jne.)
- Erityisen vaaralliset paikat liikenteessä

3. - 6. luokat

- Edelliset aiheet
- Liikennesäännöt ja -merkit tutuiksi
- Polkupyörän hallinta sekä laitteet ja niiden kunnossapito
- Oma vastuu turvallisuudesta liikenteessä

7. -9. luokat

- Sääntöjen merkitys liikenteessä
- Asenteet
- Päihteet ja liikenne
- Mopot ja moottorikelkat
- Vastuu omasta ja toisten turvallisuudesta

Vastuullisena kasvattajana ovat koulun lisäksi kodit ja koululaisautojen kuljettajat. Myös vanhempainilloissa voidaan käsitellä liikenneturvallisuusteemaa.

9 TOIMINTASUUNNITELMA: NUORET

Nuoret ovat kasvava moottoriajoneuvoilla liikkuva joukko. Heillä on yhä useammin käytössään oma auto, mopo tai moottoripyörä. Nuorten liikennekäyttäytymiseen on viime aikoina syystäkin mediassa kiinnitetty huomiota. Suistumisonnettomuudet, jotka ovat vaatineet useiden nuorten hengen kerrallaan, ovat johtuneet suuresta ylinopeudesta ja ajoneuvon hallinnan menettämisestä. Nuoret ovatkin riskikuljettajien ryhmä vähäisen ajokokemuksen ja puutteellisen ajotaidon vuoksi. Näiden lisäksi tilannenopeuden käytön ymmärtämättömyys ja mahdollinen päihteiden käyttö lisäävät onnettomuusriskiä. Nuorten vauhdin hurman viehtymys ja näyttämisen halu eli huomion tarve tulisikin saada kanavoiduksi muilla tavoin.

Nuorten liikenneturvallisuuden kehittäminen ja liikennekäyttäytymisen asenteiden muuttaminen on useiden eri toimijatahojen yhteistyön kohde. Nuoret aliarvioivat usein liikenteen riskitilanteita ja yliarvioivat vastaavasti omia kykyjään. Vastuullisuutta liikenteessä voidaan parantaa mm. viranomaisten, vanhempien, nuorten itsensä ja kaveripiirin yhteistoimilla.

Liikennekasvatuksen tehtävänä on saada nuoret ymmärtämään liikenteen riskit ja keskustelemaan kriittisesti omasta liikennekäyttäytymisestään. Aliarvioimalla riskit ja yliarvioimalla omat kykynsä nuoret muodostavat merkittävän riskin liikenteessä.

9.1 Tavoitteet

- Saada nuori tiedostamaan oma vastuunsa liikenteessä niin omasta kuin muistakin liikenteessä toimivista sekä pyrkiä muokkaamaan asenteita sellaisiksi, että nuoret pystyvät voittamaan ryhmäpaineen kaikissa tilanteissa

9.2 Toiminta

- Nuorten parissa toimivien henkilöiden koulutus ja henkilökunnan esimerkillinen liikkuminen, henkilökunnan liikenneturvallisuustietämyksen ja motivaation lisääminen sekä urheiluseurojen ja järjestöjen aktivoiminen ja kouluttaminen
- Käytössä olevan materiaalin tarkistaminen ja ajantasaistaminen
- Liikenneturvallisuuskysymykset esillä lukiossa, muissa toisen asteen kouluissa, kirjastossa, nuorten illoissa, nuortentönpaikoilla ja nuorisoyhteisöissä ja vaarapaikkojen selvittämisen ja niistä tiedottaminen tekniseen toimintamallin ja vaarapaikkojen selvittämisen ja niistä tiedottaminen tekniseen to-

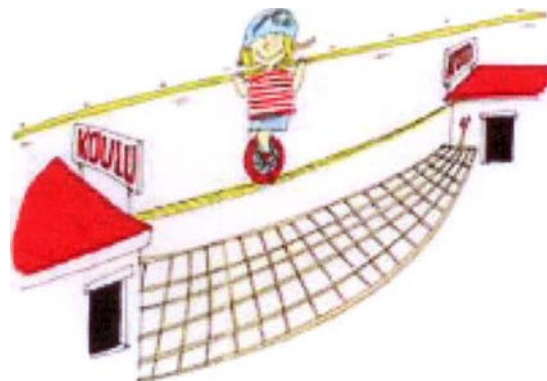
9.3 Neuvonta ja opastus

- Kunnan ja seurakunnan nuorisotyöntekijät
- Opettajat ja henkilökunta (lukio ja muu toisen asteen koulutus)
- Terveystyöntekijät
- Järjestöt ja urheiluseurojen valmentajat

Kohderyhmän koulutuksessa ja valistuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- Asennekasvatuspainotteinen liikennevalistus osaksi opetustoimintaa
- Liikennekasvatus toiminnallista ja käytännönläheistä, tosikertomuksia ja seura-uksia laittomuuksista (esim. kortitta ajaminen)
- Painottaa etenkin liikennesääntöjä, kypärän käytön tärkeyttä sekä välineiden kun- nossapitoa
- Kertoa nuorille missä eri kulkuvälineillä saa liikkua (etenkin mopo, kelkka ja traktori)
- Liikenneturvallisuusmateriaalia pidetään saatavilla ja jaetaan sitä esim. palkintoina sopivissa tilanteissa

10 TOIMINTASUUNNITELMA: AIKUISET

Aikuisella liikenteessä on vastuu niin omasta kuin muidenkin, varsinkin lasten turvallisuudesta. He voivat vaikuttaa omalla asenteellaan ja käyttäytymisellään liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Kuljettajat joutuvat arvioimaan ajon aikana jatkuvasti käyttämäänsä nopeutta suhteessa muuhun liikenteeseen, ympäristöön, keliin, näkyvyyteen ja omiin kykyihin.

10.1 Tavoitteet

- Asennekasvatus ja turvallinen ajotapa

10.2 Toiminta

- Tervolan kunnan henkilökunnan kouluttaminen ja kannustaminen esimerkilliseen liikennekäyttäytymiseen
- Käytössä olevan valistusmateriaalin ajantasaistaminen
- Työmatkaliikenteen ongelmien ja vaaranpaikkojen selvittäminen ja niistä tiedottaminen ja korjausehdotusten tekeminen tekniseen toimeen
- Turvallisten toimintamallien ja -periaatteiden tekeminen yhteistyössä eri tahojen kanssa ja niiden toteuttamisesta huolehtiminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa

10.3 Neuvonta ja opastus

- Suurimmat työnantajat
- Työterveyshuolto
- Työsuojelutoimikunta
- Kylätoimikunta, järjestöt
- Kansalaisopisto

Kohderyhmän koulutuksessa ja valistuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- Suurimpien työnantajien koulutus ja liikenneturvallisuusasioista puhuminen työntekijöille.
- Ennakoivan ajon kurssit kansalaisopistossa
- Teemakampanjat esim. Tervolan messuilla
- Työmatkaliikenteen reitti- ja kulkuneuvovalinnat
- Turvallinen ajotapa
- Ajoneuvojen kunto
- Päihteet ja liikenne
- Turvalaitteet mm. pyöräilykypärät ja turvavyöt

11 TOIMINTASUUNNITELMA: IÄKKÄÄT

Liikennekasvatuksen tehtävänä on ylläpitää niitä perusvalmiuksia, joilla ikääntyvä selviää jokapäiväisessä liikenteessä ja ylläpitää elämänlaatuun liittyvää liikkumisen oikeutta.

11.1 Tavoitteet

- Tavoitteena mahdollisimman kauan itsenäisesti selviytyminen ja turvallisuustekijöiden holhoamaton huomioiminen

11.2 Toiminta

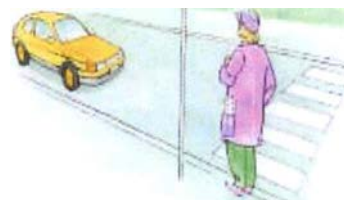
- Vanhustyön ja kotipalvelun henkilökunnan kouluttaminen sekä kannustaminen esimerkilliseen liikennekäyttäytymiseen
- Käytössä olevan valistusmateriaalin ajantasaistaminen
- Asiointimatkojen ongelmien ja vaaranpaikkojen selvittäminen ja niistä tiedottaminen ja korjausehdotusten tekeminen huomioiden iäkkäiden ihmisten perustarpeet
- Turvallisten toimintamallien ja -periaatteiden tekeminen yhteistyössä eri tehojen kanssa ja niiden toteuttamisesta huolehtiminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa

11.3 Neuvonta ja opastus

- Eläkeläisjärjestöt
- Terveystieteiden ja kotipalvelu
- Kansalaisopisto ja autokoulu

Kohderyhmän koulutuksessa ja valistuksessa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- Neuvonta asiakastilanteissa mm. ajokyvyn arviointi
- Liikenneturvallisuustiedotus ryhmäkokoontumisissa
- Iäkkäille ja liikuntarajoitteisille suunnatun liikenneturvallisuustiedottamisen lisääminen joukkotiedotusvälineissä esim. Jokiposti
- Kurssien ja koulutustilaisuuksien järjestäminen
- Poliisien ja muiden liikenneturvallisuustyötä tekevien vierailut toiminta keskuksissa ja tapahtumissa jne.
- Liikenneturvallisuusmateriaalin tarjoaminen, turvavälineiden käytön tärkeydestä tiedottaminen ja käytön motivointi esim. liukuesteet
- Uusista liikennesäännöistä tiedottaminen

12 SEURANTA

Tämän suunnitelman toteutumista seuraa Tervolan kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä, joka on kunnanhallituksen nimeämä yhteistyöelin. Kunnan toimialojen edustajien lisäksi siinä on edustus Liikenneturvasta, Poliisista, ELY-keskuksesta sekä riistanhoitoyhdistyksestä.

Vuoden alussa olevassa kokoontumisessa sovitaan vuoden ohjelmaraami, joka noudattelee yhdessä laadittua kasvatusohjelmaa. Nimetään ryhmien yhteiset tapahtumat ja teemat sekä niiden vastuhenkilöt, koulutustarpeet jne. Loppuvuoden palaverissa puolestaan tehdään katsaus menneeseen vuoteen ja kirjataan ylös toteutuneet tapahtumat sekä myös mahdolliset puutteet ja ongelmat toiminnassa.

TURVALLISTA LIIKKUMISTA JA MATKANTEKOA

Tervolan kunta liikenneturvallisuustyöryhmä

Maaliskuu 2014